

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№5 (2)

2026

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

*Elektron nashr. 2026-yil, may.
2-qism*

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhriddinov Zafarjon Fakhriddin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Rustamov Ilkomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

TIJORAT BANKLARIDA MOLIVAVIY HISOBOTLAR TAHLILINI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'NALISHLARI	12
Xudoyberdiyev Ulug'bek Axmad o'g'li	
O'ZBEKISTON KOMPANIYALARIDA DIVIDEND SIYOSATI JOZIBADORLIGINI OSHIRISH	16
Shermuxeimedov Akmal Komiljonovich	
РАЗВИТИЕ МЕХАНИЗМОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА В КОММЕРЧЕСКИХ БАНКАХ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ФИНТЕХА И ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА	21
Салимова Зиёда Рустамжон қизи	
ELEKTR TARMOQLARI KORXONALARIDA YO'QOTISHLAR HISOBI UCHUN ISHCHI HISOBVARAQLARI TIZIMINI ISHLAB CHIQUISH	27
Xojimurodov Zuxriddin Shukurullo o'g'li	
RAQAMLI MUHITDA BANK XIZMATLARINI MASOFADAN KO'RSATISHNI TAKOMILLASHTIRISH	32
Azlarova Aziza Axrorovna	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA SOLIQ ORGANLARI FAOLIYATINI SUN'YI INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	36
Soyibova Matluba Ahmedboyevna	
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATINI STRATEGIK BOSHQARISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	41
M.O. Yo'ldoshova	
NARXLARNI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY KONSEPSIYASI SIFATIDA DINAMIK NARX SHAKLLANTIRISH	45
Anvar Deberdiyev	
SOLIQ MA'MURCHILIGINI RAQAMLASHTIRISH VA RIVOJLANTIRISH ORQALI YASHIRIN IQTISODIYOT KO'LAMINI QISQARTIRISH YO'LLARI	49
Mamatkulov Salimjon Raxmonkulovich	
STARTAP EKOTIZIMLARINI RAG'BATLANTIRISHNING SOLIQ MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH: GLOBAL MUAMMOLAR VA HUDUDIIY IMKONIYATLAR	55
Ishimova Mohinur Absalomovna	
UMUMIY OVQATLANISH TIZIMIDA B2B MARKETINGINI JORII ETISH. (XORAZM VILOYATI MISOLIDA)	61
Zakirova Gulnoza Quدراتovna, Aliyeva Gulnora Ildarovna	
TIBBIYOT TASHKIOTLARIDA NOMOLIVAVIY AKTIVLAR HISOBI AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	67
Iskanov Xoljigit Nurkosimovich	
RAQAMLI TA'LIM TEXNOLOGIYALARINI RIVOJLANTIRISH MARKAZIDA ICHKI AUDIT TIZIMINI TASHIL ETISH AMALIYOTI	73
Suyunov Yorqin Bekmurodovich, Nazarov Ubaydulla Abdumannapovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA MONOPOLIYAGA QARSHI SIYOSATNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	79
Yuldashev Akmal Kiyomovich	
TOG'-KON KORXONALARIDA TEXNOLOGIK TIZIM HOLATINI BAHOLASH VA IQTISODIIY SAMARADORLIK ZAXIRALARINI ANIQLASH	83
Abirova Nargizabonu	
YASHIL IQTISODIYOT TAMOYILLARI VA ULARNING MILLIIY RIVOJLANISHI	88
Turayev Abduvohid Kuldashevich	

IQTISODIYOTNING INNOVATSION TARAQQIYOTI SHAROITIDA MEHNAT RESURSLARIDAN SAMARALI FOYDALANISHDAGI XORIJ MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	93
Artiqova O'g'iljon Zafar qizi	
O'ZBEKISTON MILLIY TELERADIOKOMPANIYASI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA SEMIR MODELIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	101
Rustamov Zafar	
QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARIDA ISHLAB CHIQARISH TANNARXINI PASAYTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI	107
Metyakubov Azamat Djumanazarovich	
BUXORO ARK ANSAMBLI TURISTIK SIG'IM IMKONIYATLARINI BAHOLASH	111
Sulaymonova Malika Maxmudovna, Qilichov Muhriddin Husniddin o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ПЛАНИРОВАНИЯ, КОНТРОЛЯ И АНАЛИЗА ДЕНЕЖНЫХ ПОТОКОВ НА МАЛЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ	116
Муродов Шавкатжон Фарходович, Зайналов Ж. Р.	
XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ISHTIROKIDAGI INVESTITSION LOYIHALARNI AMALGA OSHIRISHDA MAVJUD MUAMMOLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI	121
Ochildiyeva Naima Mengziya qizi, Ollokulova Feruza Mansurovna	
TIJORAT BANKLARINING KREDITLASH AMALIYOTIDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	127
Melibayev Sodir Adilovich	
TIJORAT BANKLARI RENTABELLIGINI TA'MINLASHDA AKTIVLAR VA REGULYATIV KAPITALNING O'RNI	135
Sheraliev Abbos Xolmuminovich	
DIGITAL TRANSFORMATION OF DECISION-MAKING IN THE NATIONAL ELECTRICITY GRID OF UZBEKISTAN	140
Abdumalik A. Djumanov, Mukhlisa M. Gafurova, Tursunmurod R. Sobirov	
VIRTUAL IQTISODIYOTNING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH MEXANIZMLARI	147
Yuldashev Adhamjon Axadjonovich	
O'ZBEKISTON QIMMATLI QOG'OZLAR BOZORINING RIVOJLANISH HOLATI VA INSTITUTSIONAL TUZILMASI.....	152
Shamsiddinov Ne'matjon Ashurali o'g'li	
ASOSIY VOSITALAR HISOBI VA AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH.....	157
To'ychiyeva Dilnoza Farxod qizi	
ELEKTRON TIJORAT BOZORIDA RISKLARNI BAHOLASH MASALALARI	162
Aripov Ulug'bek Bahodirovich	
UY-JOY BOZORINI IPOTEKA KREDITLASH AMALIYOTI ORQALI INTEGRATSIYA QILISH: O'ZBEKISTON SHAROITIDA RIVOJLANISH YO'NALISHLARI	166
A'zamxo'jayeva Nihola Sulaymon qizi	
HUDUDIY INVESTITSIYA TARKIBINING IQTISODIY SAMARADORLIKKA DINAMIK TA'SIRINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH (SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA)	171
Mirzakulova Risolat Musurmankulovna	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATINI KREDITLASH TARTIBINI TAKOMILLASHTIRISH	175
Bo'taev O'tkir Eshboevich	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI MOLIYALASHTIRISHNING INNOVATSION USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	181
Umarova Malika Nematjanovna	
РАЗВИТИЕ ИНСТРУМЕНТОВ ЗЕЛЕННОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ КАК ФАКТОР СТАНОВЛЕНИЯ ЦИРКУЛЯРНОЙ ЭКОНОМИКИ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	187
Рахмонов Джамшид Одил угли	

ПРОБЛЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКИМИ РЕСУРСАМИ В ОРГАНИЗАЦИЯХ КУЛЬТУРЫ УЗБЕКИСТАНА.....	194
Абдусаламова Фарогат Сунатиллаевна	
BANK XIZMATLARI KO'RSATISH MEZONLARINI ANIQLASH VA ULARNI BAHOLASH.....	200
Avazbek Jo'rayev	
BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK OMILLARNING IQTISODIY AHAMIYATI	207
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna	
ASALARICHILIK XO'JALIKLARIDA ISHLAB CHIQRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	211
Berdimuratov Kuanishbay Genjebaevich	
ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ ПРОЕКТОВ И ПРОГРАММ.....	215
Абдупаттоев Абдухакимжон Абдулхамид угли	
О'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING "YASHIL" IQTISODIYOTGA O'TISH STRATEGIYASI.....	228
Mohichexra Melikovna Mo'minova	
INKLYUZIV TURIZMNI RIVOJLANTIRISH XUSUSIYATLARI: XALQARO TAJRIBA TAHLILI	233
Dilbar Xasanovna Aslanova, Usmanova Zumrad Islamovna	
TA'LIM TIZIMIDA MARKETING YONDASHUVI VA TAMOYILLARINI QO'LLASHNING NAZARIY ASOSLARI	239
Musayeva Shoirazimovna, Raxmonova Aziza Tolibovna	
MEHMONXONALAR VA OILAVIY MEHMON UYLARI RIVOJLANISHINING NAZARIY ASOSLARI	245
Boynazarov Ulug'bek Egamberdiyevich	
HUDUDLARNING TURISTIK SALOHİYATIDAN FOYDALANISH ORQALI ICHKI TURIZMNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI.....	250
Daminov Mirvoxiid Isroilovich	
О'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA YASHIL IQTISODIYOT RIVOJLANISHINING BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: MAKROIQTISODIY VA TARMOQ KO'RSATKICHLARI ASOSIDA TAHLIL	255
Iminoxunov Abdukoxor Abdivaitovich	

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA YASHIL IQTISODIYOT RIVOJLANISHINING BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: MAKROIQTISODIY VA TARMOQ KO'RSATKICHLARI ASOSIDA TAHLIL

Iminoxunov Abdukoxor Abdivaitovich

Texnologiya, menejment va kommunikatsiya instituti,
“Iqtisodiyot, menejment va buxgalteriya hisobi” kafedrası professori v.b., i.f.d.

E-mail: iminohunov@tmci.uz

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0182-4303>

Annotatsiya. Mazkur maqolada O'zbekiston Respublikasida yashil iqtisodiyot rivojlanishining barqaror iqtisodiy o'sishga ta'siri makroiqtisodiy va tarmoq ko'rsatkichlari asosida tahlil qilingan. Tadqiqotning asosiy maqsadi yashil iqtisodiyot omillarining iqtisodiy o'sish sifati, resurs samaradorligi va ekologik barqarorlikka ta'sir mexanizmlarini aniqlashdan iborat. Maqolada energiya samaradorligi, qayta tiklanuvchi energiya manbalari, suv tejovchi texnologiyalar, ESG standartlari, yashil infratuzilma hamda investitsion faollikning iqtisodiy o'sish bilan o'zaro bog'liqligi yoritilgan. Muallif yashil iqtisodiyotni iqtisodiy o'sishdan alohida ekologik yo'nalish sifatida emas, balki iqtisodiy taraqqiyot sifatini belgilovchi muhim tarkibiy omil sifatida asoslaydi. O'zbekiston Respublikasida 2025-yilda shakllangan makroiqtisodiy va tarmoq ko'rsatkichlari yashil iqtisodiyotga oid chora-tadbirlar bilan uzviy bog'liq holda tahlil qilingan. Tadqiqotning ilmiy yangiligi yashil iqtisodiyotning barqaror iqtisodiy o'sishga ta'sirini energiya xavfsizligi, suv resurslaridan samarali foydalanish, sanoat modernizatsiyasi, ESG standartlari va yashil investitsiyalarni birlashtiruvchi tizimli mexanizm sifatida ochib berishdan iborat.

Kalit so'zlar: yashil iqtisodiyot, barqaror iqtisodiy o'sish, ESG standartlari, qayta tiklanuvchi energiya, energiya samaradorligi, suv tejovchi texnologiyalar, yashil investitsiyalar, O'zbekiston iqtisodiyoti.

Abstract. This article analyzes the impact of green economy development in the Republic of Uzbekistan on sustainable economic growth based on macroeconomic and sectoral indicators. The main purpose of the study is to identify the mechanisms through which green economy factors influence the quality of economic growth, resource efficiency, and environmental sustainability. The article examines the interrelationship between energy efficiency, renewable energy sources, water-saving technologies, ESG standards, green infrastructure, investment activity, and economic growth. The author substantiates the green economy not as a separate environmental direction detached from economic growth, but as an essential structural factor determining the quality of economic development. The macroeconomic and sectoral indicators formed in the Republic of Uzbekistan in 2025 are analyzed in close connection with green economy measures and reforms. The scientific novelty of the research lies in revealing the impact of the green economy on sustainable economic growth as a systemic mechanism integrating energy security, efficient use of water resources, industrial modernization, ESG standards, and green investments.

Key words: green economy, sustainable economic growth, ESG standards, renewable energy, energy efficiency, water-saving technologies, green investments, economy of Uzbekistan.

Аннотация. В данной статье проанализировано влияние развития зелёной экономики в Республике Узбекистан на устойчивый экономический рост на основе макроэкономических и отраслевых показателей. Основной целью исследования является определение механизмов влияния факторов зелёной экономики на качество экономического роста, эффективность использования ресурсов и экологическую устойчивость. В статье раскрывается взаимосвязь между энергоэффективностью, возобновляемыми источниками энергии,

водосберегающими технологиями, ESG-стандартами, зелёной инфраструктурой, инвестиционной активностью и экономическим ростом. Автор рассматривает зелёную экономику не как отдельное экологическое направление, а как важный структурный фактор, определяющий качество экономического развития. Макроэкономические и отраслевые показатели, сформировавшиеся в Республике Узбекистан в 2025 году, анализируются в тесной связи с мерами по развитию зелёной экономики. Научная новизна исследования заключается в раскрытии влияния зелёной экономики на устойчивый экономический рост как системного механизма, объединяющего энергетическую безопасность, рациональное использование водных ресурсов, модернизацию промышленности, ESG-стандарты и зелёные инвестиции.

Ключевые слова: зелёная экономика, устойчивый экономический рост, ESG-стандарты, возобновляемая энергетика, энергоэффективность, водосберегающие технологии, зелёные инвестиции, экономика Узбекистана.

KIRISH

Jahon iqtisodiyotida barqaror rivojlanish konsepsiyasining kuchayishi iqtisodiy o'sish mazmunini qayta ko'rib chiqishni talab qilmoqda. An'anaviy iqtisodiy o'sish ko'p hollarda ishlab chiqarish hajmini oshirish, investitsiyalarni kengaytirish va eksport salohiyatini kuchaytirish bilan izohlangan bo'lsa, hozirgi bosqichda iqtisodiy o'sishning sifati ham alohida ahamiyat kasb etmoqda. Iqtisodiy o'sish endilikda faqat miqdoriy ko'rsatkichlar bilan emas, balki energiya iste'moli, tabiiy resurslardan foydalanish samaradorligi, ekologik xavfsizlik, iqlim o'zgarishiga moslashuvchanlik hamda uzoq muddatli makroiqtisodiy barqarorlik bilan uyg'un holda baholanmoqda.

Yashil iqtisodiyot deganda iqtisodiy o'sishni tabiiy resurslardan oqilona foydalanish, energiya samaradorligini oshirish, ekologik xavflarni kamaytirish, qayta tiklanuvchi energiya manbalarini rivojlantirish va ijtimoiy farovonlikni ta'minlash bilan uyg'unlashtiruvchi rivojlanish modeli tushuniladi. Barqaror iqtisodiy o'sish esa ishlab chiqarish, investitsiyalar, bandlik va daromadlarning ko'payishi bilan birga, ushbu o'sishning ekologik, ijtimoiy va institutsional jihatdan uzoq muddatli barqarorligini ham anglatadi. Shu sababli yashil iqtisodiyot iqtisodiy o'sishdan alohida yo'nalish sifatida emas, balki uning resurs tejamkor, kam uglerodli va ekologik xavfsiz shaklini ta'minlovchi muhim omil sifatida namoyon bo'ladi.

O'zbekiston Respublikasida yashil iqtisodiyotga o'tish so'nggi yillarda davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylandi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 04.10.2019-yildagi "2019 — 2030-yillar davrida O'zbekiston Respublikasining "yashil" iqtisodiyotga o'tish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PQ-4477-sonli¹ qarorida energiya samaradorligini oshirish, energiya resurslari iste'molini diversifikatsiya qilish, qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanishni kengaytirish, iqlim o'zgarishi oqibatlariga moslashish va tabiiy resurslardan foydalanish samaradorligini oshirish ustuvor vazifalar sifatida belgilangan. Keyingi bosqichda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 02.12.2022-yildagi "2030-yilgacha O'zbekiston Respublikasining "yashil" iqtisodiyotga o'tishiga qaratilgan islohotlar samaradorligini oshirish bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-436-sonli² qarorida issiqxona gazlarining yalpi ichki mahsulot birligiga nisbatan solishtirma ajratmalarini 2010-yil darajasiga nisbatan 35 foizga qisqartirish, qayta tiklanuvchi energiya manbalari quvvatini 15 GVtga yetkazish, ularning elektr energiyasi ishlab chiqarishdagi ulushini 30 foizdan oshirish, sanoatda energiya samaradorligini kamida 20 foizga oshirish hamda YalM birligiga to'g'ri keladigan energiya sarfini 30 foizga kamaytirish kabi maqsadli ko'rsatkichlar belgilangan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Mazkur mavzuning dolzarbligi shundaki, O'zbekiston iqtisodiyoti yuqori o'sish sur'atlarini saqlab qolayotgan sharoitda ushbu o'sishning uzoq muddatli barqarorligi energiya, suv, yer, xomashyo va ekologik infratuzilma resurslaridan qay darajada samarali foydalanilishiga bevosita bog'liqdir. 2025-yilgi rasmiy hisobotlarda yalpi ichki mahsulot, sanoat, qurilish, xizmatlar, qishloq xo'jaligi, eksport va xorijiy investitsiyalar bo'yicha ijobiy natijalar qayd etilgan. Shu bilan birga, "Yashil makon" loyihasi, suv tejavchi texnologiyalar, qayta tiklanuvchi energiya manbalari, ESG standartlari va yashil infratuzilma bo'yicha amaliy natijalar ham bosqichma-bosqich shakllanmoqda. Bu esa iqtisodiy o'sish va yashil iqtisodiyot o'rtasidagi bog'liqlikni chuqur ilmiy tahlil qilish zaruratini yuzaga keltiradi.

Maqolaning maqsadi O'zbekiston Respublikasida yashil iqtisodiyot rivojlanishining barqaror iqtisodiy o'sishga ta'sirini makroiqtisodiy va tarmoq ko'rsatkichlari asosida tahlil qilishdan iborat. Ushbu maqsadga erishish uchun maqolada O'zbekistonda yashil iqtisodiyotga o'tish bo'yicha strategik hujjatlar mazmuni, 2025-yilgi makroiqtisodiy ko'rsatkichlar, ESG standartlari, qayta tiklanuvchi energiya manbalari, suv tejavchi texnologiyalar, yashil infratuzilma hamda investitsion faollikning iqtisodiy o'sish bilan bog'liqligi tahlil qilinadi.

1 <https://lex.uz/docs/-4539502>

2 <https://lex.uz/docs/-6303230>

Tadqiqotning ilmiy ahamiyati yashil iqtisodiyotni iqtisodiy o'sish sifatini belgilovchi tarkibiy omil sifatida asoslashda namoyon bo'lsa, amaliy ahamiyati barqaror iqtisodiy o'sish siyosatini takomillashtirishga doir ilmiy-amaliy xulosalar ishlab chiqishda ifodalanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda O'zbekiston Respublikasida yashil iqtisodiyot rivojlanishining barqaror iqtisodiy o'sishga ta'sirini baholash maqsadida tarkibiy-tahliliy, qiyosiy, omilli va hujjatli tahlil usullaridan foydalanildi. Tadqiqot yashil iqtisodiyotni alohida ekologik siyosat sohasi sifatida emas, balki iqtisodiy o'sish sifatini belgilovchi kompleks omillar tizimi sifatida o'rganishga asoslandi. Shu sababli makroiqtisodiy o'sish ko'rsatkichlari, iqtisodiyot tarmoqlaridagi ESG standartlari, qayta tiklanuvchi energiya manbalari, suv tejavchi texnologiyalar, yashil infratuzilma va investitsion faollik o'zaro bog'liq holda tahlil qilindi.

Tadqiqotning axborot bazasini uch guruh manbalar tashkil etdi. Birinchi guruhga yashil iqtisodiyot va yashil o'sish konsepsiyalarini yorituvchi xalqaro nazariy hamda metodologik manbalar kiritildi. Bunda UNEP, OECD va Jahon banki tomonidan ishlab chiqilgan ilmiy yondashuvlardan foydalanildi (UNEP, 2011; OECD, 2011; World Bank, 2012). Ikkinchi guruhga O'zbekiston Respublikasida yashil iqtisodiyotga o'tish bo'yicha qabul qilingan strategik va normativ-huquqiy hujjatlar kiritildi. Xususan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 04.10.2019-yildagi "2019 — 2030-yillar davrida O'zbekiston Respublikasining "yashil" iqtisodiyotga o'tish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PQ-4477-sonli³ qarori, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 02.12.2022-yildagi "2030-yilgacha O'zbekiston Respublikasining "yashil" iqtisodiyotga o'tishiga qaratilgan islohotlar samaradorligini oshirish bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-436-sonli⁴ qarori, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 30.01.2025-yildagi "O'zbekiston — 2030" strategiyasini "Atrof-muhitni asrash va "yashil iqtisodiyot" yilida amalga oshirishga oid davlat dasturi to'g'risidagi PF-16-sonli⁵ Farmoni milliy "yashil" iqtisodiyot taksonomiyasi hamda milliy shaffoflik tizimiga oid hujjatlar tahlil qilindi. Uchinchi guruhga esa O'zbekiston Respublikasining 2025-yil birinchi yarim yilligi va 2025-yil yakunlari bo'yicha rasmiy hisobot materiallari kiritildi.

Tarkibiy tahlil usuli yashil iqtisodiyotning iqtisodiy o'sishga ta'sir qiluvchi asosiy omillarini ajratib ko'rsatish uchun qo'llanildi. Ushbu omillar qatoriga energiya samaradorligi, qayta tiklanuvchi energiya manbalari, suv tejavchi texnologiyalar, yashil infratuzilma, ESG standartlari, yashil investitsiyalar va monitoring tizimlari kiritildi. Qiyosiy tahlil usuli 2025-yil birinchi yarim yilligi hamda 2025-yil yakunlari bo'yicha rasmiy ko'rsatkichlarni o'zaro solishtirishda qo'llanildi. Omilli tahlil usuli esa yashil iqtisodiyot omillarining iqtisodiy o'sishga ta'sir kanallarini aniqlash imkonini berdi.

Tadqiqotda indikatorlarga asoslangan baholash yondashuvi ham qo'llanildi. Bunda yashil iqtisodiyotning iqtisodiy o'sishga ta'siri bevosita ekonometrik model orqali emas, balki rasmiy indikatorlar o'rtasidagi mazmuniy va tarkibiy bog'liqlikni tahlil qilish asosida baholandi. Asosiy makroiqtisodiy indikatorlar sifatida YaIM o'sishi, sanoat ishlab chiqarishi, qurilish ishlari hajmi, xizmatlar sohasi, qishloq xo'jaligi mahsulotlari, eksport va xorijiy investitsiyalar ko'rsatkichlari olindi. Yashil iqtisodiyot indikatorlari sifatida esa qayta tiklanuvchi energiya loyihalari, suv tejavchi texnologiyalar joriy etilgan maydonlar, tejalgan suv hajmi, yashil bog'lar, yashil qoplamalar, ESG standartlari hamda yashil infratuzilma bilan bog'liq ko'rsatkichlar tahlil qilindi.

Tadqiqotning metodologik xususiyati shundan iboratki, hozirgi bosqichda yashil iqtisodiyotning YaIM o'sishiga qo'shayotgan aniq miqdoriy ulushini ajratib ko'rsatish uchun uzoq muddatli va tarmoqlar kesimidagi ochiq statistik qatorlar bosqichma-bosqich shakllanib bormoqda. Shu sababli maqolada "ta'sir" tushunchasi bevosita sababiy ekonometrik bog'liqlik sifatida emas, balki iqtisodiy o'sishning resurs samaradorligi, ekologik barqarorlik, investitsion faollik va tarmoq modernizatsiyasi orqali sifat jihatidan mustahkamlanishi sifatida talqin qilindi.

TAHLIL VA NATIJALAR

2025-yil bo'yicha rasmiy ma'lumotlar O'zbekiston iqtisodiyotida barqaror makroiqtisodiy o'sish sur'atlari saqlanib qolganini ko'rsatadi. 2025-yil yakunlari bo'yicha yalpi ichki mahsulot 7,7 foizga, sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish 6,8 foizga, qurilish ishlari hajmi 14,0 foizga, xizmatlar sohasi 8,5 foizga, qishloq xo'jaligi mahsulotlari ishlab chiqarishi 4,4 foizga o'sgan. Eksport hajmi 33,8 mlrd AQSH dollariga yetgan, xorijiy investitsiyalar hajmi esa 43,1 mlrd AQSH dollarini tashkil etgan (O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi, 2025b).

2025-yilning birinchi yarim yilligi bo'yicha ma'lumotlar ham iqtisodiy o'sishning yil davomida izchil shakllanganini tasdiqlaydi. Xususan, ushbu davrda yalpi ichki mahsulot 7,2 foizga, sanoat ishlab chiqarishi

3 <https://lex.uz/docs/-4539502>

4 <https://lex.uz/docs/-6303230>

5 <https://lex.uz/uz/docs/-7369703>

6,6 foizga, qurilish ishlari hajmi 10,7 foizga, xizmatlar sohasi 8,2 foizga, qishloq xo'jaligi mahsulotlari ishlab chiqarishi 4 foizga o'sgan. Eksport hajmi 10,3 mlrd AQSH dollariga, xorijiy investitsiyalar hajmi esa 21 mlrd AQSH dollariga yetgan (O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi, 2025a).

Mazkur makroiqtisodiy ko'rsatkichlar yashil iqtisodiyot nuqtayi nazaridan tahlil qilinganda, iqtisodiy o'sishning sifati alohida ahamiyat kasb etadi. Ya'ni iqtisodiy o'sish faqat ishlab chiqarish, eksport va investitsiyalar hajmining ortishi bilan emas, balki ushbu o'sishning energiya sarfi, suv resurslaridan foydalanish samaradorligi, ekologik yuklama va tarmoq samaradorligi bilan qanday uyg'unlashgani orqali ham baholanishi lozim (1-jadval).

1-jadval. 2025-yilda O'zbekiston Respublikasida makroiqtisodiy o'sish va yashil iqtisodiyot omillari o'rtasidagi bog'liqlik

Ko'rsatkich	2025-yil birinchi yarim yillik natijasi	2025-yil yakuniy natijasi	Iqtisodiy mazmuni	Yashil iqtisodiyot bilan bog'liqligi	Tahliliy xulosa
Yalpi ichki mahsulot o'sishi	7,2 foiz	107,7 foiz	Umumiy iqtisodiy faollik va ishlab chiqarish hajmining oshishi	YalM o'sishini energiya samarali tarmoqlar va resurs tejamkorlik bilan uyg'unlashtirish zarur	O'sish barqaror, ammo uning sifati yashil indikatorlar orqali baholanishi kerak
Sanoat ishlab chiqarishi	6,6 foiz	106,8 foiz	Ishlab chiqarish quvvatlarining kengayishi	Energiya samaradorligi, chiqindilarni kamaytirish va ESG standartlari bilan bog'liq	Sanoat o'sishi yashil modernizatsiya bilan uyg'unlashishi lozim
Qurilish ishlari	10,7 foiz	114,0 foiz	Infratuzilmaviy rivojlanish va investitsion faollik	"Yashil bino", energiya samarador qurilish va ekologik materiallar bilan bog'liq	Qurilishdagi yuqori o'sish yashil qurilish standartlarini joriy etish imkoniyatini oshiradi
Xizmatlar sohasi	8,2 foiz	108,5 foiz	Raqamli xizmatlar, moliyaviy xizmatlar va ichki bozor faolligi	Ekologik konsalting, nomoddiy yashil moliyalashtirish va raqamli boshqaruv xizmatlari rivojlanishi mumkin	Xizmatlar sektori yashil iqtisodiyot uchun institutsional infratuzilma yaratadi
Qishloq xo'jaligi	4 foiz	104,4 foiz	Oziq-ovqat xavfsizligi va agrar ishlab chiqarish barqarorligi	Suv tejamkor texnologiyalar, yer resurslarini muhofaza qilish va iqlimga moslashgan agrotexnologiyalar bilan bog'liq	Agrar o'sish tejamkor va resurs boshqaruviga bog'liq
Eksport hajmi	10,3 mlrd AQSh dollari	33,8 mlrd AQSh dollari	Tashqi bozorlarda iqtisodiy faollik va mahsulot raqobatbardoshligi	Eksport mahsulotlarining ekologik standartlarga mosligi, uglerod izi va ESG talablari muhim	Yashil standartlar eksport raqobatbardoshligini kuchaytiradi
Xorijiy investitsiyalar	21 mlrd AQSh dollari	43,1 mlrd AQSh dollari	Iqtisodiyotga kapital oqimining kuchayishi	Qayta tiklanuvchi energetika, suv tejash, ekologik infratuzilma va energiya samarador loyihalarni moliyalashtirish imkoniyati	Investitsiyalar yashil transformatsiya uchun asosiy moliyaviy manba bo'lishi mumkin

Manba: O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2025-yil birinchi yarim yillik va 2025-yil yakunlari bo'yicha hisobotlari asosida muallif tomonidan tuzilgan.

1-jadval ma'lumotlari shuni ko'rsatadiki, O'zbekiston iqtisodiyotida 2025-yilda qayd etilgan o'sish ko'rsatkichlari yashil transformatsiyani jadallashtirish uchun muhim iqtisodiy asos yaratmoqda. Sanoat ishlab chiqarishining o'sishi energiya samaradorligini oshirish, resurslardan oqilona foydalanish hamda ESG standartlarini joriy etish zaruratini yanada kuchaytiradi. Qurilish sohasidagi yuqori o'sish sur'atlari energiya tejamkor binolar, ekologik qurilish materiallari va "yashil bino" standartlarini keng qo'llashning dolzarbligini oshirmoqda. Qishloq xo'jaligi ko'rsatkichlari esa suv resurslaridan foydalanish samaradorligi bilan bevosita bog'liq bo'lib, O'zbekiston sharoitida agrar tarmoqning uzoq muddatli barqaror rivojlanishi suv tejoychi texnologiyalar qamrovi, hosildorlik barqarorligi va iqlim o'zgarishiga moslashuvchanlik darajasiga tayanadi.

Eksport va investitsiyalar ko'rsatkichlari yashil iqtisodiyotning tashqi iqtisodiy ahamiyatini ham yaqqol namoyan etadi. Jahon bozorlarida ESG talablari, uglerod izi, ekologik standartlar va barqaror ishlab chiqarish mezonlari tobora kuchayib borayotgan sharoitda eksport salohiyati ishlab chiqarishning ekologik talablarga mosligi bilan chambarchas bog'lanmoqda. Xorijiy investitsiyalar hajmining ortishi esa qayta tiklanuvchi energetika, suv tejoychi texnologiyalar, ekologik infratuzilma va energiya samarador ishlab chiqarish loyihalarini kengaytirish uchun qulay investitsion muhit shakllanayotganini ko'rsatadi.

Tadqiqot natijalarining yana bir muhim yo'nalishi yashil iqtisodiyot bo'yicha amalga oshirilayotgan amaliy chora-tadbirlar va ularning iqtisodiy ahamiyatini baholash bilan bog'liqdir. 2025-yil davlat dasturi doirasida qayta tiklanuvchi energiya manbalarini rivojlantirish, suv tejoychi texnologiyalarni kengaytirish, "Yashil makon" loyihasini amalga oshirish, ekologik infratuzilmani rivojlantirish, "Yashil bino" sertifikatlash tizimini joriy etish, ESG hisobotlari hamda yashil moliyalashtirish instrumentlarini takomillashtirish bo'yicha qator ustuvor vazifalar belgilangan⁶.

2025-yil birinchi yarim yilligi bo'yicha hisobotlarda "Yashil makon" loyihasi doirasida 137 mln tup daraxt va buta ko'chatlari ekilgani, 55 ta "yashil bog" tashkil etilgani hamda 126,2 ming gektar maydonda "yashil qoplama" himoya o'rmonzorlari barpo etilgani qayd etilgan. Shu bilan birga, 547,9 ming gektar maydonda suv tejoychi texnologiyalar joriy qilinib, natijada 705 mln kub metr suv iqtisod qilingani ta'kidlangan (O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi, 2025a).

2025-yil yakunlari bo'yicha esa 155 ta tuman va shaharda "yashil bog'lar" hamda "yashil jamoat parklari" tashkil etilgani, 251 ming gektar maydonda "yashil qoplama" himoya o'rmonzorlari barpo etilgani qayd etilgan (O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi, 2025b) (2-jadval).

2-jadval. Yashil iqtisodiyot bo'yicha amaliy natijalar va ularning iqtisodiy o'sishga ta'sir kanallari

Yo'nalish	Belgilangan vazifa yoki natija	2025-yil birinchi yarim yillik natijasi	2025-yil yakuniy natijasi	Iqtisodiy ahamiyati	Barqaror o'sishga ta'siri
Qayta tiklanuvchi energiya	4,5 GVt quyosh va shamol elektr stansiyalari; 785 MVt quyosh panellari; 225 MVt GES	Rejalashtirish va ishga tushirish jarayonlari davom etgan	Yakuniy ijro ko'rsatkichlari alohida energetika hisobotlari asosida aniqlashtiriladi	Energiya ta'minoti diversifikatsiyalanadi; energiya xavfsizligi oshadi	Iqtisodiy o'sishning energetik bazasi ekologik jihatdan xavfsizlashadi
Suv tejoychi texnologiyalar	Suv tejoychi texnologiyalar qamrovini kengaytirish	547,9 ming gektar; 705 mln kub metr suv iqtisod qilindi	Yakuniy raqam alohida tarmoq hisobotlari asosida aniqlashtiriladi	Suv sarfi kamayadi; qishloq xo'jaligi barqarorligi oshadi	Agrar o'sishning resurs bazasi mustahkamlanadi
"Yashil makon" va yashil hududlar	Arxat ekish, yashil bog'lar, himoya o'rmonzorlari	137 mln tup daraxt va buta; 55 ta yashil bog'; 126,2 ming gektar yashil qoplama	155 ta tuman va shaharda yashil bog'lar; 251 ming gektar yashil qoplama	Ekologik infratuzilma rivojlanadi; aholi yashash muhiti yaxshilanadi	Inson kapitali, salomatlik va hududiy jozibadorlik kuchayadi
Qurilish va "Yashil bino"	Yangi binolarda "Yashil bino" sertifikatini joriy etish	Normativ va tashkiliy mexanizmlar shakllantirilmoqda	Sertifikatlash natijalari bo'yicha keyingi monitoring talab etiladi	Kommunal xarajatlar kamayadi; energiya samarador qurilish bozori rivojlanadi	Qurilishdagi o'sish ekologik mazmun kasb etadi

⁶ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 30.01.2025-yildagi "O'zbekiston — 2030" strategiyasini "Atrof-muhitni asrash va "yashil iqtisodiyot" yilida amalga oshirishga oid davlat dasturi to'g'risidagi PF-16-sonli Farmoni <https://lex.uz/uz/docs/-7369703>

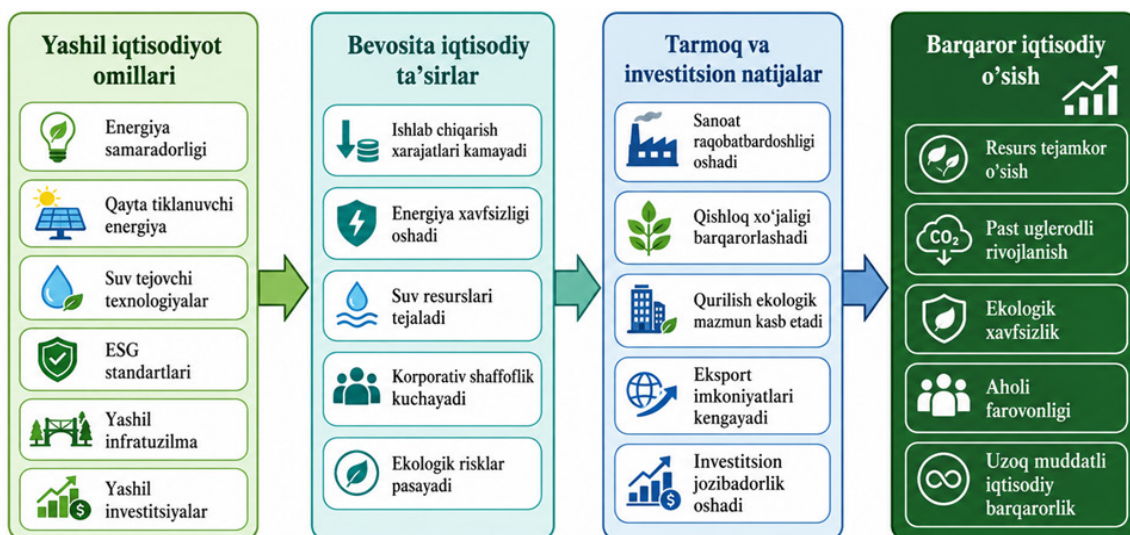
Yashil moliyalashtirish	Yashil moliyalashtirish milliy dasturi, xalqaro kredit va grantlar	Institutsional tayyorgarlik va loyiha shakllantirish jarayoni	Keyingi davrda moliyalashtirish ko'rsatkichlari bilan baholanadi	Yashil loyihalar uchun moliyaviy baza kengayadi	Investitsiyalar ekologik samarali yo'nalishlarga buriladi
Ekologik monitoring	MRV, emissiya monitoringi, shaffoflik tizimi	Tizimni joriy etish bo'yicha tashkiliy ishlar davom etmoqda	Milliy shaffoflik tizimi asosida ma'lumot takomillashtiriladi	Qaror qabul qilish uchun ishonchli ekologik axborot shakllanadi	Yashil iqtisodiyot natijalarini o'lchash imkoniyati kuchayadi

Manba: PF-16, 2025-yil birinchi yarim yillik va 2025-yil yakunlari bo'yicha Vazirlar Mahkamasi hisobotlari asosida muallif tomonidan tuzilgan.

2-jadval natijalari yashil iqtisodiyotning iqtisodiy o'sishga ta'siri bir nechta o'zaro bog'liq yo'nalishlarda shakllanayotganini ko'rsatadi. Qayta tiklanuvchi energiya manbalari va energiya samaradorligi ishlab chiqarish xarajatlari, energiya xavfsizligi hamda sanoat raqobatbardoshligiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Sanoatda energiya samaradorligining oshishi mahsulot tannarxini pasaytirish, ishlab chiqarish samaradorligini kuchaytirish va eksport salohiyatini mustahkamlashga xizmat qiladi. Shu sababli energiya samaradorligi yashil iqtisodiyotning iqtisodiy o'sishga ta'sir qiluvchi eng muhim omillaridan biri sifatida namoyon bo'ladi.

Suv tejavchi texnologiyalar agrar sektor uchun strategik ahamiyat kasb etadi. Suv resurslari cheklangan sharoitda qishloq xo'jaligi tarmog'ining barqaror rivojlanishi suvdan foydalanish samaradorligiga bevosita bog'liqdir. 547,9 ming gektar maydonda suv tejavchi texnologiyalar joriy etilgani va natijada 705 mln kub metr suv iqtisod qilingani qishloq xo'jaligida suv resurslaridan foydalanish samaradorligini oshirish, hosildorlik barqarorligini ta'minlash hamda hududiy iqtisodiy xavfsizlikni mustahkamlashga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, "Yashil makon" loyihasi va yashil hududlarning kengayishi ekologik infratuzilma, inson kapitali va hududiy rivojlanish orqali iqtisodiy o'sishga bilvosita ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda.

ESG standartlari va yashil moliyalashtirish yashil iqtisodiyotning institutsional hamda investitsion yo'nalishlarini shakllantiruvchi muhim omillar hisoblanadi. ESG standartlari korxonalar faoliyatida ekologik, ijtimoiy va boshqaruv mezonlarini mustahkamlash, korporativ shaffoflikni oshirish va investorlar ishonchini kuchaytirishga xizmat qiladi. Yashil moliyalashtirish instrumentlari esa kapital oqimini ekologik samarador loyihalarga yo'naltirish orqali iqtisodiy o'sish tarkibining sifat jihatdan takomillashuviga yordam beradi (1-rasm).

Manba: muallif tomonidan tadqiqot natijalari asosida ishlab chiqilgan.

1-rasm. Yashil iqtisodiyot omillarining barqaror iqtisodiy o'sishga ta'sir mexanizmi

1-rasmda yashil iqtisodiyot omillarining barqaror iqtisodiy o'sishga ta'sir mexanizmi to'rt bosqichli tizim asosida ifodalangan. Birinchi bosqichda energiya samaradorligi, qayta tiklanuvchi energiya manbalari, suv tejavchi texnologiyalar, ESG standartlari, yashil infratuzilma va yashil investitsiyalar yashil iqtisodiyotning asosiy tarkibiy omillari sifatida ajratib ko'rsatilgan. Ushbu omillar iqtisodiy o'sishning ekologik va resurs tejamkor modelini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Ikkinchi bosqichda mazkur omillarning iqtisodiyotga bevosita ta'siri namoyon bo'ladi. Xususan, energiya va resurslardan foydalanish samaradorligining oshishi ishlab chiqarish xarajatlarini qisqartirishga, energiya xavfsizligini mustahkamlashga va suv resurslarini tejashga xizmat qiladi. Shu bilan birga, ESG standartlarining joriy etilishi korporativ shaffoflikni kuchaytiradi, investitsion ishonchni oshiradi hamda ekologik xavflarni kamaytirishga yordam beradi.

Uchinchi bosqichda ushbu ta'sirlar iqtisodiyot tarmoqlarida amaliy natijalarga aylanadi. Natijada sanoatning raqobatbardoshligi oshadi, qishloq xo'jaligida resurslardan foydalanish samaradorligi kuchayadi, qurilish sohasida ekologik yondashuvlar kengayadi, eksport salohiyati mustahkamlanadi va investitsion jozibadorlik ortadi. Bu esa iqtisodiyotning tarkibiy modernizatsiyasi va innovatsion rivojlanishini rag'batlantiruvchi muhim omil sifatida namoyon bo'ladi.

Yakuniy bosqichda esa ushbu jarayonlar resurs tejamkor iqtisodiy o'sish, past uglerodli rivojlanish, ekologik xavfsizlik, aholi farovonligi va uzoq muddatli makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlashga xizmat qiladi. Shu jihatdan yashil iqtisodiyot iqtisodiy o'sishning faqat ekologik yo'nalishi emas, balki uning sifatini belgilovchi kompleks rivojlanish modeli sifatida namoyon bo'lmoqda.

Umuman olganda, tadqiqot natijalari O'zbekiston Respublikasida yashil iqtisodiyot iqtisodiy o'sishning qo'shimcha ekologik elementi emas, balki uning sifat jihatdan yangi bosqichini shakllantiruvchi muhim tarkibiy omilga aylanayotganini ko'rsatadi. 2025-yilgi makroiqtisodiy ko'rsatkichlar mamlakatda iqtisodiy o'sish sur'atlari izchil davom etayotganini tasdiqlasa, yashil iqtisodiyot doirasida amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar ushbu o'sishni resurs tejamkor, ekologik xavfsiz va uzoq muddatli barqaror rivojlanish modeli bilan uyg'unlashtirishga xizmat qilmoqda.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, O'zbekiston Respublikasida yashil iqtisodiyot rivojlanishi barqaror iqtisodiy o'sishga bevosita, tezkor va bir yo'nalishli ta'sir ko'rsatadigan jarayon emas. Aksincha, ushbu ta'sir iqtisodiy, ekologik va institutsional omillarning o'zaro uyg'unlashuvi orqali shakllanadi. Yashil iqtisodiyot omillari dastlab resurslardan foydalanish samaradorligini oshiradi, ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytiradi, energiya va suv xavfsizligini mustahkamlaydi hamda investitsion jozibadorlikni kuchaytiradi. Keyingi bosqichda esa ushbu omillar iqtisodiy o'sishning sifat jihatdan barqarorlashuviga xizmat qiladi. Mazkur yondashuv UNEP, OECD va Jahon banki tomonidan ilgari surilgan yashil o'sish konsepsiyalari bilan uyg'unlik kasb etadi (UNEP, 2011; OECD, 2011; World Bank, 2012).

O'zbekiston tajribasida yashil iqtisodiyotning barqaror iqtisodiy o'sishga ta'siri, avvalo, energiya samaradorligi va qayta tiklanuvchi energiya manbalari orqali namoyon bo'lmoqda. Sanoat, qurilish, xizmatlar va transport tarmoqlarining kengayishi energiyaga bo'lgan talabning ortishiga olib keladi. Shu sababli energiya manbalarini diversifikatsiya qilish, qayta tiklanuvchi energiya ulushini oshirish, sanoatda energiya samaradorligini kuchaytirish va YalMning energiya sig'imini kamaytirish O'zbekiston uchun nafaqat ekologik, balki makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlovchi muhim omil hisoblanadi.

Sanoat ishlab chiqarishining o'sishi yashil modernizatsiya jarayonlarini yanada dolzarb etmoqda. Sanoat iqtisodiy o'sishning asosiy drayverlaridan biri bo'lishi bilan birga, energiya sarfi, emissiyalar, chiqindilar va xomashyo iste'moli yuqori bo'lgan tarmoqlardan biri hisoblanadi. Shu bois sanoatda energiya samarador texnologiyalarni keng joriy etish, ESG standartlarini qo'llash, ekologik audit tizimlarini takomillashtirish hamda emissiyalar monitoringini rivojlantirish ishlab chiqarish samaradorligini oshirish bilan bir qatorda, ekologik barqarorlikni ta'minlashga ham xizmat qiladi.

Qishloq xo'jaligi bo'yicha olingan natijalar O'zbekiston uchun suv resurslaridan samarali foydalanish eng ustuvor yo'nalishlardan biri ekanligini ko'rsatadi. Mamlakatning tabiiy-iqlim sharoiti, sug'oriladigan dehqonchilikka yuqori darajada bog'liqligi hamda iqlim o'zgarishi omillari suv tejovchi texnologiyalarni strategik ahamiyatga ega omilga aylantirmoqda. Suv resurslarini tejash nafaqat ekologik samaradorlikni ta'minlaydi, balki qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishining uzluksizligi, oziq-ovqat xavfsizligi, hududiy bandlik va fermer xo'jaliklari daromadlarining barqaror o'sishiga ham xizmat qiladi.

Yashil iqtisodiyotning iqtisodiy o'sishga ta'sirida investitsiyalar alohida o'rin tutadi. Xorijiy investitsiyalar hajmining ortishi yashil transformatsiyani jadallashtirish uchun muhim moliyaviy imkoniyat yaratmoqda. Shu bilan birga, investitsiyalarning hajmi bilan bir qatorda ularning tarkibi va yo'nalishi ham muhim ahamiyat kasb etadi. Agar investitsiyalar energiya samarador ishlab chiqarish, qayta tiklanuvchi energiya manbalari, suv tejovchi texnologiyalar, ekologik infratuzilma, chiqindilarni qayta ishlash va yashil qurilish loyihalariga yo'naltirilsa, ular iqtisodiy o'sishning sifat jihatdan barqarorlashuviga xizmat qiladi.

Shu nuqtayi nazardan, milliy "yashil" iqtisodiyot taksonomiyasi alohida ahamiyatga ega. Mazkur tizim qaysi loyiha yoki faoliyat turi yashil mezonlarga mos kelishini aniqlash hamda moliyaviy resurslarni ekologik samarador yo'nalishlarga yo'naltirishda muhim institutsional mexanizm sifatida namoyon bo'lmoqda⁷.

7 O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 25.10.2023-yildagi Milliy "yashil" iqtisodiyot taksonomiyasini tasdiqlash to'g'risidagi 561-sonli qarori <https://lex.uz/uz/docs/-6644013>

Muhokama natijalari shuni ko'rsatadiki, O'zbekiston sharoitida yashil iqtisodiyotning barqaror iqtisodiy o'sishga ta'sirini baholashda "miqdoriy o'sish" va "sifatli o'sish" tushunchalarini aniq farqlash zarur. Miqdoriy o'sish yalpi ichki mahsulot, sanoat, qurilish, xizmatlar, eksport va investitsiyalar hajmining ortishi bilan ifodalanadi. Sifatli o'sish esa ushbu ko'rsatkichlarning qanday resurslar hisobiga shakllangani, ularning ekologik xavfsizligi, ijtimoiy samaradorligi va uzoq muddatli barqarorligi bilan belgilanadi.

Hozirgi bosqichda yashil iqtisodiyotning YaIM o'sishiga aniq miqdoriy ulushini ajratib ko'rsatish murakkab hisoblanadi. Buning uchun uzoq muddatli statistik qatorlar, tarmoqlar kesimidagi energiya sarfi, emissiyalar, suv tejalishi, yashil investitsiyalar, ESG hisobotlari, yashil ish o'rinlari va hududiy ekologik ko'rsatkichlar bo'yicha ochiq hamda solishtiriladigan ma'lumotlar bazasini shakllantirish muhim ahamiyatga ega. Shu jihatdan milliy shaffoflik tizimi va MRV (Monitoring, Reporting and Verification) mexanizmlarining joriy etilishi yashil iqtisodiyot samaradorligini baholash tizimini bosqichma-bosqich takomillashtirishga xizmat qilmoqda⁸.

Yuqoridagi tahlillar asosida aytish mumkinki, O'zbekiston Respublikasida yashil iqtisodiyot rivojlanishi iqtisodiy o'sishning yangi sifat bosqichini shakllantirishga xizmat qilmoqda. Energiya samaradorligi ishlab chiqarish xarajatlarini optimallashtiradi, qayta tiklanuvchi energiya manbalari energiya xavfsizligini mustahkamlaydi, suv tejovchi texnologiyalar agrar sektorning barqaror rivojlanishini qo'llab-quvvatlaydi, ESG standartlari korporativ shaffoflik va investitsion ishonchni kuchaytiradi, yashil infratuzilma esa inson kapitali va hududiy rivojlanishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Mazkur tadqiqotda O'zbekiston Respublikasida yashil iqtisodiyot rivojlanishining barqaror iqtisodiy o'sishga ta'siri makroiqtisodiy va tarmoq ko'rsatkichlari asosida kompleks tarzda tahlil qilindi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, yashil iqtisodiyot iqtisodiy o'sishdan alohida ekologik yo'nalish emas, balki iqtisodiy o'sishning sifatini belgilovchi muhim tarkibiy omil sifatida shakllanmoqda. O'zbekiston sharoitida ushbu ta'sir energiya samaradorligi, qayta tiklanuvchi energiya manbalari, suv tejovchi texnologiyalar, ESG standartlari, yashil infratuzilma, ekologik monitoring va yashil investitsiyalar orqali namoyon bo'lmoqda.

Tadqiqotning ilmiy yangiligi shundan iboratki, unda yashil iqtisodiyot O'zbekiston sharoitida iqtisodiy o'sishning alohida ekologik qo'shimchasi sifatida emas, balki uning sifat jihatidan barqarorligini ta'minlovchi kompleks iqtisodiy mexanizm sifatida asoslab berildi. Mazkur mexanizm energiya samaradorligi, qayta tiklanuvchi energiya, suv tejash, ESG standartlari, yashil infratuzilma va investitsion faollik o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik orqali yoritildi.

2025-yil bo'yicha rasmiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlar mamlakatda iqtisodiy o'sish sur'atlari izchil davom etayotganini tasdiqlaydi. Shu bilan birga, ushbu o'sishning uzoq muddatli barqarorligi energiya va suv resurslaridan foydalanish samaradorligi, sanoat va qurilish tarmoqlarida ekologik standartlarning joriy etilishi, shuningdek investitsiyalarning qay darajada yashil loyihalarga yo'naltirilishi bilan chambarchas bog'liq ekanligi aniqlandi.

Tadqiqotning asosiy ilmiy xulosasi shundan iboratki, O'zbekiston Respublikasida yashil iqtisodiyot barqaror iqtisodiy o'sishga to'g'ridan to'g'ri emas, balki bir nechta o'zaro bog'liq mexanizmlar orqali ta'sir ko'rsatadi. Energiya samaradorligi ishlab chiqarish xarajatlarini optimallashtiradi va sanoat raqobatbardoshligini oshiradi; qayta tiklanuvchi energiya iqtisodiyotning energetik xavfsizligini mustahkamlaydi; suv tejovchi texnologiyalar agrar sektor barqarorligi va oziq-ovqat xavfsizligini qo'llab-quvvatlaydi; ESG standartlari hamda ekologik monitoring korporativ shaffoflikni, investorlar ishonchini va xalqaro bozorlarga moslashuvchanlikni kuchaytiradi; yashil infratuzilma esa aholi farovonligi, hududiy jozibadorlik va inson kapitali rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Maqolaning amaliy ahamiyati shundan iboratki, unda yashil iqtisodiyot omillari makroiqtisodiy va tarmoq ko'rsatkichlari bilan uzviy bog'liq holda baholandi. Ushbu yondashuv yashil iqtisodiyotni faqat ekologik loyiha yoki tabiatni muhofaza qilish chorasi sifatida emas, balki sanoat modernizatsiyasi, agrar barqarorlik, energiya xavfsizligi, investitsion jozibadorlik va eksport raqobatbardoshligini mustahkamlovchi iqtisodiy rivojlanish mexanizmi sifatida talqin qilish imkonini beradi.

Umuman olganda, O'zbekiston Respublikasida yashil iqtisodiyot rivojlanishi barqaror iqtisodiy o'sishning muhim omiliga aylanib bormoqda. Yashil iqtisodiyot iqtisodiy o'sishning resurs tejamkor, energiya samarador, ekologik xavfsiz va ijtimoiy jihatdan barqaror modelini shakllantirishga xizmat qiladi. Shu sababli kelgusida yashil iqtisodiyot siyosatini makroiqtisodiy siyosat, sanoat siyosati, investitsiya siyosati, qishloq xo'jaligi siyosati va hududiy rivojlanish strategiyalari bilan uzviy uyg'unlikda davom ettirish mamlakat iqtisodiyotining uzoq muddatli barqaror rivojlanishini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

8 O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 30.11.2024-yildagi "O'zbekiston Respublikasida "yashil" iqtisodiyotga o'tishda milliy shaffoflik tizimini joriy etish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi 800-sonli qarori <https://lex.uz/uz/docs/-7245895>

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 04.10.2019-yildagi "2019 — 2030-yillar davrida O'zbekiston Respublikasining "yashil" iqtisodiyotga o'tish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PQ-4477-sonli qarori, <https://lex.uz/docs/-4539502>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 02.12.2022-yildagi "2030-yilgacha O'zbekiston Respublikasining "yashil" iqtisodiyotga o'tishiga qaratilgan islohotlar samaradorligini oshirish bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-436-sonli qarori, <https://lex.uz/docs/-6303230>
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 30.01.2025-yildagi "O'zbekiston — 2030" strategiyasini "Atrof-muhitni asrash va "yashil iqtisodiyot" yilida amalga oshirishga oid davlat dasturi to'g'risidagi PF-16-sonli Farmoni, <https://lex.uz/uz/docs/-7369703>
4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 25.10.2023-yildagi Milliy "yashil" iqtisodiyot taksonomiyasini tasdiqlash to'g'risidagi 561-sonli qarori, <https://lex.uz/uz/docs/-6644013>
5. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 30.11.2024-yildagi "O'zbekiston Respublikasida "yashil" iqtisodiyotga o'tishda milliy shaffoflik tizimini joriy etish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi 800-sonli qarori, <https://lex.uz/uz/docs/-7245895>
6. O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2025-yil birinchi yarim yilligida davlat dasturi ijrosi yuzasidan hisoboti materiallari. – Toshkent, 2025.
7. O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2025-yil yakunlari bo'yicha davlat dasturi ijrosi yuzasidan hisoboti materiallari. – Toshkent, 2025.
8. OECD. Towards Green Growth. – Paris: OECD Publishing, 2011.
9. UNEP. Towards a Green Economy: Pathways to Sustainable Development and Poverty Eradication. – United Nations Environment Programme, 2011.
10. World Bank. Inclusive Green Growth: The Pathway to Sustainable Development. – Washington, DC: World Bank, 2012.
11. Vaxabov A.V., Xajibakiev Sh.X. Yashil iqtisodiyot: darslik. – Toshkent, 2024.
12. Turobova H.R., Kadirova M.M. Yashil iqtisodiyot: o'quv qo'llanma. – Buxoro: Kamolot nashriyoti, 2025.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 5 (2)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
